

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPART KOZLONYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt. 50 kr. Egy hónapra 1 frt.

Hirdetési díj: öt hasábos poltiszó 5 krajczár. Nagyból terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik.

Debreczen, julius 12.

Kip, kop s rákézi egy keserves hang. Egy szegény nyomorék kér alalmazást. Benyulunk a zsebünkbe s odajuk neki. Ezer annyit kíván érte az istentől a jó ember s mi a teljesített felebaráti könyörület megnyugtató tudatával dolgnokhoz akarunk látni.

S ez így megy egész isten ada nap. Az ember nem győz zsebébe nyúlálni s lefizetni minden illetőnek részében a könyörület adóját, melynek exequálására jöttek. És ebben a folytonos zaklatásban bizony nem igen ér rá az ember, de meg ha rá érne, sem igen kutatja, el van-e látva hivatalos medálával minden könyörületi adó-exequens vagy nincs? A legtöbb ember, s e sorok frója is azok közé tartozik, nem tesz különbséget hivatalosan föl nem hatalmazott koldusok közt, valamint az sem jut eszükbe, hogy péntek van-e vagy hétfő, szabadalmazott vagy nem szabadalmazott nap-e a koldulásra?

És megválljuk, igazok van. Ha a társadalom nem tud rólok másképp gondoskodni, mint az által, hogy házról házra járkálásra utasítja, micsoda joga lehet azt, a ki pénteken nyomorult életet tengetésére semmit sem kapott arra kényszeríteni, hogy várjon a jövő péntekig? A koldulásnak ilyenmü megszorítása tehát se nem igazságos, se nem észszerü.

Hanem azt bátorokunk kérdeznü, hogy egyáltalán szükséges-e az, hogy a szegény tehetetlen, kit öregség vagy betegség képtelenné tett a munkára, házról házra rimázkodva, nem egy helyről durva szidalmakkal kiutasítva, az egész város ebeüül, üldözötve, keresse meg mindennapi keserves kenyérét?

A humanizmus régóta pálcát tört a koldulást fölött, mely rendszeren minden emberi érzésből kivetkötözi a szegény szerencsétlent s a testi nyomorékból erkölcsi nyomorókat csinál. A társadalomnak más utat kell gondoskodni

tehetetlenné vált tagjairól. Olyan kötelesség ez, mely alól nem lehet kibujni, ha csak annak az áfrikai vad törzseknek a morálját nem fogadjuk el, a melyik elaggottjait agyonveri és megeszi. Előhalni az sem hagyja.

Sajátkép, ha statisztikai kimutatásra kerülne is a dolog, be tudnók bizonyítani, hogy a szegényeknek bizonyos meghatározott helyen, közös házakban fentartása nem okozna a polgárságnak nagyobb megterhelhetést, mint a mennyit kiad így alalmazására. Még pedig kiadja oktanul, válogatás nélkül, sokszor talán a legérdemtelenebbnek, de mindenesetre a legszemtelenebbnek. Ki biztosít arról, hogy a koldus, a kinek én kezébe teszem adományomat, nem megy azzal rögtön a pálinkás boltba? Van itt mákszemnyi erkölcsi biztosíték? Van mákszemnyi igazság az adományok szétosztásában? Az egyik talán annyit sem kap, hogy éhségét csillapítsa, a másiknak korhelykedésrá is bőven jut.

De van a házáló koldulásnak egy más oldala is. A mily igazságtalanság fordul elő az alalmazás szétosztásában, ép oly igazságtalan az arány az alalmazás adásában is. Nem kell hozzá egyéb csak megkérgesedett szív, hogy valaki kivonhassa magát a köztehernek ez önkéntes nem alól. Már pedig ha a társadalomnak kötelessége, hogy éhen veszni ne hagyja az elaggottakat és nyomorékokat, akkor mindenki tartozik részt venni e teher viselésében. Olyan sarkalatos igazság ez, melyet semmiféle kegyes szemforgatással nem lehet fölfordítani. A jótékonyk székelyországra azért másképp is marad tere annak, a ki azt gyakorlati akarja; de egyik vagy másik szivtelen embernek ne legyen privilegiuma arra, hogy a pénzes zsáckóját zárva tarthassa s mások nyakára tolhassa a szegények eltartásának gondját.

Ugy hiszünk, a ki csak kissé is gondolkozik az elmondottak fölött s a ki a mellett még naponként abban az alkalmatlanságban is részesül, hogy reggeltől estig óbégatnak udvarán a koldusok, undorító sebekkel, nyomorék tagjaikkal rémületbe ejtve a gyermekeket s a nőket, a ki továbbá még azt is tudja, hogy mily gyakran rejtőzik a kéregető leple alá a tolvaj, — az bi-

zonyára velünk együtt sürgösen fog felkiáltani:

Rendezni kell mielőbb a koldusügyet.

— Az ő felsége személye körüli miniszterium vezetését egyelőre ideiglenesen a miniszterelnök fogja átvenni.

— A huszadik államsorsjáték Szeged javára. Mint a „Szeg. Hir.” megbízható forrásból értesül, a minisztertanács elhatározta, hogy a huszadik államsorsjáték jövedelme, a mely körülbelül kilencszáz ezer forintra tehető, egészben Szeged városának fog ajándékozni.

— A külföldi szakértők eddigi tanulmányainak tárgyat a felső Tiszának elhírbizott szabályozása képezte fölmentek a Tiszán a Szamos torkolatig, megtekintették a Tiszát Szőlősső, tanulmányozták a Bodrog rendezését, ennek mellékfolyóit, és végül a tokaji pontot, a hol az említett vizek mindannyian megrekednek, földuzzadnak és elárasztják Tokajt, veszélyeztetve és szantálanszor beszakítja a társulatok végtagjait. A tokaji pont ép oly hiányos van szabályozva, mint a Csongrád-titeli vonal; csak hogy a tokaji szorulat kitágítása veszélyes volna a közép és alsó Tiszára mindaddig, míg Csongrád és Títel között a víz lehető leggyorsabb lefolyása az eszközölt szabályozások által biztosítva nem lesz. Nem tudjuk meg, hogy a Tisza e két hibás pontján a szakértők mily munkákat fognak javasolni, de annyi már most is bizonyos, hogy ezen teendők az államnak és a társulatnak a leggyorsabban kellend létesítenők, és pedig első sorban Csongrád és Títel között, aztán Tokajnál.

— A kis birtokosok országos földhitei intézete. A létesítő bizottság ülést tartott előző, gróf Festetics Pál lakásán. Ez ülésen jelen volt a kormány részéről, mint annak képviselője Beretvas Endre, pénzügyminiszteri osztálytanácsos. A létesítő bizottság egyhangúlag elfogadta a kebeléből kiküldött albizottág és a kormány által az alapszabály tervzetnek egyes, meg függőben volt szakaszaira nézve egyetértéssel történt módosításokat és egy végrehajtott bizottságot küldött ki kebeléből, hogy az a létesítendő intézet ügyét az alakuló közgyűlés napjáig vezesse. Ezen végrehajtott bizottság elnöke megválasztott: gr. Festetics Pál, tagjai: Dr. Apáthy István, Beliczey István, Bittó István, Bujánovics István, Heff Ignác, Krausz Lajos, Nagy György, Tisza László és jegyzője: Végh Ignác. A létesítő bizottság végül határozatilag kimondta, hogy a létesítendő intézet alakuló közgyűlése legközelebb folyó évi augusztus hó második felében tartassék meg.

— A választások a Lajtán tul már majd egészen bevégeztek. Az alkotmánypart 49 helyet vesztett.

— Az osztrák válság. Stremayr miniszter előktele alatt tegnapelőtt min. tanács tartott, melynek eredményül azt hírlik, hogy a kormány ma előterjeszti ő Felsőháznak a lemondást. A választások eredménye után állhat abban kétség, hogy a lemondást ő Felsőházig elfogadják s az új kormány alakításával gr. Taaffe fog megbízatni.

Fusió és confusió.

Az egyesült ellenzék vezérferfiái, különösen gróf Apponyi Albert és Szilágyi Dezső már a költségvetési vita után nyomban megkezdtek a bizalmas értekezéseket a pártion külvil képviselők előkelőbb férfival s különösen Bittó Istvánal, gr. Lónyay Menyhértel. Hoffmann Pállal s többekkel a közjogi alapon álló ellenzéki elemek egyesítésére. — Az értekezéseknek azonban a főbb emberek közt gyakorlati eredménye nem lett részint azért, mert a pénzügyi kibonyolódásra expedienst nem találtak, részint azért, mert a közgazdasági rendezésére nézve az ellentétes nézeteket kiegyenlíteni nem sikerült. Szükségesnek találtatott azonban kölcsönösen, hogy az egyesülési kísérletek mindenesetre Széll Kálmán és B. Sennyey Pál hozzájárulásával ténnesenek meg.

Bittó István május elején elutazott Rátótára Széll Kálmánhoz a dolog megbeszélése. Széll Kálmán előadta nézetét a pénzügyi helyzetéről, fejtegetései azonban inkább elméleti természetűek voltak s egyes javaslatok conceptióira ki nem terjedtek. Annuit mégis határozottan kijelentett, hogy a második ülésre az őszön bejön s elfoglalja helyét a parlamentben. — Ugyanazon időben Sennyey Pálhoz is fölívás intéztetvén, ő kijelenté, hogy tárgyalan oppositóra nem hajlandó, de megfelelő pénzügyi expedienst kereszülvitelére, ha egészsége engedi, hajlandó lenne közreműködni.

Ez történt május folyamán. Időközben a pártion külvil képviselők kellőleg informáltak az egyesülési célszerűségéről. Gr. Péchy Manó, Waghmann Mór, Horváth Lajos, Ernusz Kelemen, Horváth Boldizsár s többen szintén kívánatosnak tarták az egyesülést, de programszerűleg s Széll Kálmánal s ha lehet báró Sennyeynek bevonásával. E tárgyan s e cézből utazott legközelebb Szilágyi Dezső Széll Kálmánhoz s Széll Kálmán Budapestre, hol az egyesülés esélyei az utóbbi napokban minden irányban megbeszéltek, tekintettel azon fordulatra is, mely Ausztriában a legutóbbi választások alkalmával bekövetkezett. Így szól a bulletin, melyet az „Egyet-

értés”-ben olvassuk erről a sok lótas-futásról, kapkodásról, tanácskozásról. Az eredmény természetesen az lett, a mit előre lehetett látni, hogy az egyesült ellenzék nem szolgálhat programmal, régi magyar közmondás lévén, hogy a hol nincs, ott ne keress.

Külföld.

Eugenia császárné nagyon szívére vette fia halálát. Mint most tudatják, mindjárt a szomorú hír vétele után belladonnával megmérgezte magát; három napig függött élet és halál között, míg végre sikerült az orvosoknak megmenteni.

Belgrádból jelenti a „Polit. Corr.”: Persiani orosz agens tudatta Riszticesel, hogy az orosz kormány elfogadja Szerbia fentartását a szerb bolgár határrendezést illetőleg Kula mellett, Oroszország reméli, hogy a Bolgárország és Szerbia között való barátságos viszonyok érdekében legközelebb új határrendezéssel veheti tekintetbe Szerbiának jogos kívánásait.

Sándor bolgár fejedelem megesküdt az alkotmányra és legközelebb Szófiába megy, a hol várni fogja a szultán felszólító fermánját.

A török hadsereg Ozman passá új tervezete szerint beállításában 236.500 emberből állana 618 löveggel (most 210.000 ember 576 löveggel). A fentebbi számot 100.000 embernyi honvédség növelné; az összes mozgósított hadsereg állna a 436 ezer fölé s 888 löveggel s az egyptomi és egyéb segédcsapatok hozzájárulásával körülbelül fél millió katonát tennék ki.

A török görög határkiszábró bizottsága hir szerint Riza baba, a tüzérség főparancsnoka, Messini effendi, a közoktatásügyér és Szavasz baba nevezetnek ki.

A francia képviselőház 352 szavazattal 158 ellenében elfogadta Ferry törvényjavaslatát, mely a nem engedélyezett szerzetesrendeket kizárja az oktatás szabadságából. IV. Napoleon temetésére Mac-Mahon marsal Chislehurstba akart utazni. Gresley tábornok és hadügyminiszter azonban kijelenté, hogy a kormány politikai tüntetésként tart, miert is katonáknak meg nem engedheti részt venni a temetésben.

Jerome herceget a tősgyökeres bonapartisták egy manifestációra akarták rávenni, hogy a kormány kiutasítsa s Rouher vehesse át a párt vezérletét.

Az afrikai harcztéről jelenti az Office Reuter jun. 24-ről: Crealok tábornok Chelmsfordról érkezett. Az általános előnyomulás megkezdett. Umbazói folyón hidat vertek. Az ellenállás jelentéktelen.

A korbácsbüntetés az angol hadseregben egyike azon régi hagyományoknak, melyeket mindez ideig nem volt képes megszüntetni ama szabadelvű irány, mely Angliára régi politikai intézményeit teljesen megváltoztatta. Az angol hadsereg elzárta sorában még ma is fennállanak a on szabályok, melyek a vasharag idejében alkalmaztattak s a korbács és a vas töltővessző még ma is hirdetik ott a régi idők ódi szellemét. Ama konzervatív

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja

Debreczeni diákélet a 16—17. században.

(Géresi Kálmánnak f. h. 5-én az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyűlésén tartott felolvasásából.)

Kisérleljük meg képét alkotni azon életnek, a mely az ifjúság között folyt a 16 és 17. században. Azt hiszem, néhány vonással szerencsés lesznek kiegészíteni azon gondos rajzot, melyet a prot. iskolák belételeiről Fraknói Vilmosnak a 16. század iskoláiról szóló kitünő művében mindnyájan ismerünk. Mint említettem, a debreczeni coetus scholasticus olyan erettebb és idősebb ifjaknak egyesülete volt, kik önmaguk által elfogadott és aláírt iskolai törvények alatt a pápi és tantúli pályára készültek. Ezen törvények nagy részben a wittenbergi törvényekből vették át, csak hogy az egyetemi hatóság helyett a főfelügyeletet az egyházi és világi patronatus gyakorolta, a törvények megtartására pedig maga az ifjúság ügyelt fel, tanáraival együtt egyesülve a senatus scholasticusban, sőt több példa van rá, hogy a coetus a rektorok nélkül is tartott senatus scholasticus és azoknak ellenére is hozott határozatokat. Hogy általában ezen törvények az ifjúságnak egyetemi szabadságot adva, a nem egészen egyetemi értetségű ifjúság ezen szabadságot rosszul használta, mutatják azon folytonosan meg-megújuló összeütközések, melyek a 17. század folytán néha igen heves alakokban és sajnos jelenetekben mutatkoztak.

Például elég legyen ez egyet hozni fel, a mely az 1657-ik évi városi jegyzőkönyvből van kivonva: „Februárius 1-ső napján a diákoknak elei, u. m. Csehi, Kisvárdai, Kádás, Párnás stb. armata manu (fegyveres kézzel) az város házára reá mentenek, ott a Biró szolgáját Mátyás vulneráltak (megsebesítették), Tanácsbéli embereket, Sugó Pétert, Bartha Boldizsárt s egyebeket is sebhettek, vertenek és süvegétől is megfosztottanak. Azután cantatióbi (éneklelésből) névnen részegen, az Város örzökben akadályoskodtanak, Debreczeni Be-

nek házára rohantak, az Város népében nehányat vulneráltak, sok és nagy Excessusokat committáltak.” (kihágásokat követtek el.)

Erre a tanács összegyűlt a nagy lárma a városbázánál. Legelső határozat lön: „Bizonnyos ideig, míg az város népe valamit csendesedik, az Deák az Schölből ki ne járjon, kinn ne lézegjen, mert ha az megbusnit néptől valami esik rajta, magát és nem az Birót okolhatja.

Az Város kapitány is tudósítani és consultálni kell a Casus felől mentül hamarabb.” Csak röviden említem fel, hogy az ügy elintézésére és általában a tanuló ifjúság némi rendben tartására „nam studiosi sapsissime solent insurgere, excursitare, Cives irritare, et ad Lites provocare” (mert az Deákok gyakorta szöktak lazsogani, kiruhanni, az Polgárokat háborgatni és veszedekézt támasztani) — egyházi és városi férfiakból álló vegyes bizottság küldetett ki, mely a zavargókat megbüntesse; egyezsersmind valamivel szigorubb iskolai törvények hoztak és azok az ifjúság előtt ugyanazon év június 5-én kihirdetettek, a püspök, a tanárok és a városi tanács jelenlétében. És mi történt? Meghallván a valamivel szigorubb törvényeket, „Studiosi perterriti altis Tibis reclamant universi: Ibi mus, non maneimus. Et sic, excepto unico pauperulo novitio, Schola penitus in Solitudine derelicta, diffugere omnes.” (A megriadt deákok tele-telekkel kiabáltak mindnyájan: Megyünk, nem maradunk. És ezzel egy csapás novitius-deák kivételével, az iskolát odahagyva, mind eltávoztak.)

A tanács rögtön összeülvén, még az nap határozta: „Az elfajult Deákok, kik engedetlen vakmerőségre vetemedtek, a Schölit pusztán hagyván, az Városon ne lappangjanak, holnap kitakarodjanak, a Gazdák is öket éjessel ne tarták, mert azok is nem jól járnak.

Interim, ha válnak, kik megmaradnának, negyven számút be kell fogadni benne, de többet nem.”

Emlékeink még más véres összeütközésekről is tudósítanak, sőt egy ízben a tanuló ifjúság (ekkor a rectorokkal való összeütközés miatt) a városi asszonyoknak sírása közt teljesen kivonult Debreczenből s egy ideig a hajduvárosokban tartózkodott, és onnan szabta feltételeit, és csak határozott fellépés után

volt a visszatérésre bírható. Nemesak Debreczenben, hanem Saros-Patakon is törtéhetnek ilyen dolgok, p. o. a s. pataki ifjúság is secedált (elvonult) egyszer Liszkára, habár S.Patak a Rákócziaknak szorosabb felügyelet alatt állott, mint Debreczen, és ott kevésbé merheték ilyes kihágásokat.

Önkénytelen eszükbe jutnak itt azon véres összeütközések, melyekről a 15-ik században a bécsi és még korábban a párisi egyetem történetéből olvasunk, midőn egy részről a polgárok, más részről a tanulók valóságos kis ütközeteket vívtak egymás között.

Kétségtelen, hogy az ilyen bajoknak nem egyedül az ifjúság volt mindig oka és kezdője, hanem néha a gyakran változó rektorok tapintatlan eljárásából származtak. Mert Martonfalvy Györgyről, a depr. iskolának 17-ik századi leghevesebb tanárától tanártársra Szilágyi Márton emlékeztetben hagyta és mint nagy dicsőretet emiit fel, hogy az ő idejében semmi ilyen diáki kicsapongások nem történtek. (A debreczeni collegiumot... a magistratus, ministerium, tanitók s egymás ellen való conspiratióktól és sark-emelésektől... üresen s szűzen tartotta.” (L. Martonfalvy György Szent Hístorájának ajánló levele.)

Hogy a kornak erkölcsi durvabbak voltak általában, és nemesak Magyarországon, arról a külföldi egyetemi törvényeknek megtekintése is meggyőz bennünket. A tanulók fegyverviselése, az ebből származó összeütközések, a fegyverekre vonatkozó folytonos tilalmak mutatják, hogy mily lassan szelidültek a középkori vadabb erkölcsök, és mily nehéz volt az isk. disciplinának fentartása.

Nem kell tehát csodálkoznunk, sőt a kor jellemző miveltésgörgetései adatai közé kell számítnunk, ha látjuk, hogy nemesak a nagyobb iskolákban, hanem a kisebb particular iskolákban is milyen törvények voltak szükségesek. A 16. századbeli canonokban, a melyek a vidéki tanitók és tanulókról rendelkeznek, a tanitók és tanulók erkölcs-eire vonatkozó rendeletek közt találjuk p. o., hogy a lakodalomban a rézségesség inui és tánczolni nem szabad. Ha a rectoronál vagy tanulóknál szerelmes énekek találtatnak, azokat tüzebe kell dobni.

A táncz iránt a calvinismus és a puritán szellem mindentűt a legnagyobb ellenszennel viseltetett, Magyarországon különösen a 17-ik

században fejlődött ez ki. Míg az 1552-ik wittenbergi törvény elének tartja ezt mondani: „Severe puniemus praecipue eos, qui in choreis immodeste sunt, et qui puellas in gymruducunt extra communem harmoniam modestae saltationis.” (Szigoruan fogjuk büntetni főképp azokat, a kik a kartinézekben illetlenül viselkednek, és a kik a léányokat az illedelmestáncz kívánalmán ellenére körben forgatják), addig a magyar törvények már általában kárhözhatják a tánczot. „Táncz, szerelem ének, comedia egyaránt pokokra való. Oda tartoznak, a hová a kockázás, kártyázás, kötélen járás, ön-öntés, rosta-vetés és több ezer eféle”, mondja Szentpéteri a Táncz pestisében. Még a köztézetet is segítséül hívja, a midőn a tánczcsoról így szól:

„Tekintsd meg a tánczot, Mint kellemes majmot, Meglátod jól, micsoda. Fejts s nyakát rácsa, Dereket fogatja, Mint roz lov taljags.”

vagy: „Kerjait csóválya, Pajkos ó munkája, Mint rongyos farsangosnak, Kezei csatognak, Veszteg nem állhatnak, Mint pozsonyi hóhérnak, Ott sok roz nézi, Kacagnak is neki, Mint egy bécsi bolondnak.”

Versek, a melyekből kétségtelenül inkább puritán mérgeesség, mint a költészet muzsája szől. Kénytelen utóljára is abban nyugodni meg, hogy a magyarok azért tudnak tánczolni, mert közt arra a „Satyrusok megtanítják.”

Visszatérve a debreczeni tanuló ifjúság belételeire, a következő szerkezetet találjuk. Az ifjúság legmagasabb tisztviselője volt a s e n i o r. A hivatal, mint a név mutatja, első sorban wittenbergi eredetű. Hivatala a 16-ik században 1657-ig egy évig tartott, aztán sok ideig fél éves volt. Jövedelme volt: az ebéd és vacsorából egy külön adag, a 16-ik században a schola jövedelmeinek huszad része, de a mely 1657 után elvétetett és helyette minden hónap végén 20 dénár adatott.

A c o n t r a s c r i b a mindenben segéde volt a s e n i o r n a k, azonkivül ő ügyelt fel az éneklésekre, a nagyobb temetésekre, az elő-

dások műiasztóira. Hivatala a s e n i o r n a l v a l m i v e l u j a b b b b .

A z o e c o n o m u s ügyelt fel előben is a felkészésre, mely telen nyáron 3 órákor történt, ő gondoskodott a világiatőről, ő ügyelt a mulasztókra, akadályozta a futkározást, lármát, veszekedést és a magyar nyelvű beszédet a kisebb tanulóknál, végzetette a tisztogatást szerdán, szombaton 1 órákor, gondoskodott, hogy 9 órákor mindenki lefeküdjék, és a schola aajtjai bezárassanak.

A c o q u u s hivatala 2 hónapig tartott. Kötelessége volt reggel 9 óra, délután 4 óra után a szolganulólékkal együtt a városra ki-menni és a polgároknál az ételéről gondoskodni, illetőleg élelét kérti, a fazekakat pedig használat után visszaküldetni.

A z e x p l o r a t o r hivatala szintén 2 hónapos volt. Ez pedig már 9 óra és délután 4 óra előtt kiment a városra, meg kelle tudnia, hogy tartatik-e az nap és hol valami vendégesség, vagy lakodalom. Ha igen, akkor vissz-számelve a collegiumba, magához vette a c a n t o r d i á k o k a t és az illető haznál megjelenvén, énekléssel mulattatták a vendégeket.

A l o t o r gondja volt a coetus talait mosatni, a csontokra, mör-ákat, kiöntött leve-t és több efféleket letakarítani, ezenkívül a tantereket előadások bevezette után be-zárni. Negatív kötelességei is voltak; nem volt szabad nevezetesen „Ligna aliorum, sepes scholae, aliaque id genus aedificia, aquam caefaciendi ergo, furtim auferre.” (mások fáját, az iskola kerítését és más efféle épületek-darabokat vízforralás végett ellopni). Hogy nem valami kellemes hivatal lehetett, mutatja az a körülmény, hogy míg a többi hivatalnokoknak a hanyagságért pénzbüntetés, vagy dorgálás volt kiszabva, a lotor büntetése csak az volt, hogy rendszer 3 havi hivatalát még egy hónappal kellett megoldani.

V i g i l i k e t t o v o l t . A z e g y i k v i r a s z - t o t t 9 óráról 12-ig, a másik 12-től reggeli 3-ig. Három óra előtt az oeconomus felköl-tötte s ha a városban tűz tört ki, az jelen-tette. A vigili hivatal büntetés volt egy da-rabig azokra, a kiket a contrascriba vagy oeconomus magyar beszélgetésen kapott. Ezen „buc” hungarismusnak, a benne lelelőzők hun-garisanes névvel nevezettek a régi iskolai törvényekben.

szellem, mely Anglia összes institucióját át-
hatja, érintetlenül tartotta a hadsereg régi
szervezetét. Csak hogy míg a szervezők régen-
ten a fegyver legutóbbi eszközöknek bi-
zonyult, újabb időben azt eredményezte, hogy
tömegesen szöknek a katonák a hadsereg so-
raiból s a fegyverem teljesen felbomlott. E
kérdést tárgyalta az angol alsóház s hó 7-én
tartott ülésében s az e fölött folyt zajos vi-
tában a szabadelvű párt körében melyreható
szakadás történt. — A vita vége az lett, hogy
a korbács maradjon.

Napi hírek.

— **Wenckheim Béla** báró temetése Körös-
Ladányban. Szakadó eső s harangzúgás között
ért be az elhunyt holttestét kísérő gyászoló
közönség Körös-Ladányba. A holttestet rögtön
a templomba szállították, mely már tömve volt
gyászolókkal; képviselve volt ott az egész
megye, minden község, egész képvisellete, a
nemesség, az egész népesség. Csaba-, Gyoma-
gyula-, Szeghalomról, Békésről, Vésztől, Orosháza-,
Tarcsonról és az egész vidékről küldött
döngések jelentek meg. A notabilitások közül
megjelentek Almásy Kálmán gróf Kétegyháza-
ról, Wenckheim Rudolf, Károly és Géza grófok,
Orczy Andor báró, Beliczay főispán, Be-
kesmegyei tisztviselősek, Csikóvári, Tomcsányi
az elhunyt főispán testvére, Szabó Gyula supe-
rintens a papág élén, a mezőhegyi tisz-
tárak stb. Szántalán koszorút helyeztek itt is
a ravatalra, a közfelfüggetlések valamennyi
testülete, egyesületei egy akaráván utóljára
hívezték tiszteletét s részvétét az elhunyt en-
kele iránt. A gyászszertartás 9 órakor vette
kezdetét. A koporsó koszorúkat fedve, gyer-
tyáktól körve, a szentély előtt volt fölál-
lítva. Az oratoriumban a családtagok nejei és
gyermekai, a templom hájójának első padjaiban
pedig a miniszterek s a többi kiünösök
foglaltak helyet. A szentély kis egyház tömve
volt hivatalos hivatalos küldöttségekkel; kívül
daczára a nagy esőnek, nagy néptömeg vára-
kozott. A koporsót Mártón Mihály plébános
szentelte be s daczára a viharra vált időnek
térig erő sárban nagy tömeg kísérte a tem-
etőbe. A holttestet rövid idő után a pon-
zás családi sírholtba helyezték.

— **Személyi hírek.** Imre Sándor kolozsvári
egyetemi tanár ma dében utazott el vá-
runkból. Az indóházhoz ismerős és tisz-
telő közl többet kiküldött. Ladányi Gedeon
Tatrafüreden időzik, jóva egészsége helyreál-
tása végett randult. Szívűből kívánunk neki
újjáéledt.

— **A debr. ref. egyháztanács** f. hó 13.
napján d. e. 10 órakor közgyűlést tart. Tárgy:
A központi választmányi jelentése folytán a
közlebbi gyűlésben felmerült indítványok fol-
yótatás megvitátása és eldöntése.

— **Az Imre Sándor** tiszteletére ren-
deztetett díszvacsonya nagyon szépen sikerült. Min-
tegy 50-en gyűltek össze a „Bika” éttermébe,
kik a kevéssel 8 óra után az érte ment küldöttségek
megjelent ünnepelt férfit eljén-
zettel fogadták. A városi hatóság Simonffy
Imre polgármester, a főiskolai tanárok Tóth
József, Kovács János, Békési Gyula, Elek La-
jos és Gelenczei Pál tanárok s Csiky Lajos
és Orosz István segédtanárok által volt képvisel-
ve. Az ünnepelt volt tanítványai majdnem
minden tudományt szakot reprezentáltak. —

— **Legtöbben helybeliek** jelentek meg, de a vi-
dekről is számosan randultak be. A vacsora
alatt Oláh Józsi zenekara játszott. A felkö-
szöntések sorát Csiky Lajos kezdte meg,
poharat emelve az ünnepelt férfinémet, mint a
kitaló tanúkat a jelenlévők a magyar nemzet
irodalomtörténetét s ezzel a magyar szelle-
me s mint a kit a kolozsvári egyetem az el-
sők közt emelt tanárai díszes sorába, közle-
zelebb pedig a tudományok akadémiája is kitün-
tetett. E hosszas eljénzessel kísért beszédre
Imre Sándor válaszolt. Legelőször is köszö-
netet mond a kitüntetésért, melyben őt, a
magyar nemzet legénytel nap-zámását, a je-
lenlévők érdemén felül is részesítik. Aztán

reflektálva a régebbi idők műveltségi állapo-
tára, s kiemelve Debreczent, mint a mely a
szellemi szabadabb mozgalmak, irodalmi fejlé-
lésnek rég időkől fogva egyik központja volt,
őhajítja, hogy a szellemi erőnek az újabb
korban tapasztalható koncentrálódása mellett
is megtartsák a vidéki iskolák — s köztük
Debreczen is — a multban birt rendkívüli
fontosságukat s innen mint rezervumból me-
ritse a központ továbbra is a szellemi erőt
és nemzetiséget, hogy továbbá volt tanítvá-
nyai a szerzett szellemi erőt nemzetök boldo-
gítására igyekezzenek fordítani. Kívánja, hogy
isten őket e célra sokáig éltesse. E lelkes
eljénzésekkel kísért beszédet a felköszöntések
hosszu sora kísérte, melyekre nincs térünk
bővebben kiterjeszkedni. Azért csak néhányat
emlünk fel közülük. E m b e r István a pol-
gármesterét, mint a város és egyház buzgó
intézőjeért emelt poharat, mire Simonffy
Imre válaszlott, megköszönve a jó kívánatát,
élteve az ünnepeket s azt őhajítja, hogy a
Debreczen iskolája iránt táplált jó indulatot a
távolban is tartsa meg. B e n e d e k Sándor
a főiskolát mint a város irterestjét, K o v á c s
János, mint az itt meg nem jelenhe-
tetett másik napot: Révész Bálint superin-
tendens, B e n e d e k mint harmadik napot
Ladányi Gedeont, ki szintén távol volt, —
Imre Sándor a tiszántúli középtanodai ta-
nárjegyesületet, E m b e r István, mint a sajtó
hivatott munkását Vértési Arnoldot, Vértési
Arnold kijelentve, hogy neki egykedűi feje-
vere a toll, a melylyel mindig egykezett és
fog ezután is igyekezni egy a hazának, mint
most közlebből a városnak használni, Deb-
reczen közönségét stb. elteríték. — Végül
Imre Sándor meg egyszer köszönetet mond
a kegyeltes szíveségért, melylyel a jelenlé-
vők kitüntették, becsut vett a tartsaságotól.
Ott maradtak közt még egy ideig folyt a mu-
latság, olkor megszokaszta a felköszöntések
által; különösen Elek Lajos mondott lelkes
toasztokat. Majd Szilágyi Imre a társas-
ság kivanatára kezébe ragadva a hegedűt,
huzta a buskeszerveket és talpcsörgővel
frisseket, mintha az isten is cigányának te-
mentette volna. A mulatság végét aztán ki-
nek tetszése szabta meg.

— **A „Debreczen”** legközelebbi száma
a csütörtöki közgyűlésről „referálván”, a
V é r t e s y Lajos által beadott vádléval tár-
gyalásánál kifejtett egyéni véleményeket nem
átalja guoyos megjegyzésekkel s kifakadások-
kal kíséri. Nem szövegről, hanem a kiemelt
referáda keretében s mi nem a kiemelt fogalma
van róla, ugys tudja, hogy vaiahol kell az
objectivitás, ugys itt kell az, csupán annak
kifejlesztése szorítottok, hogy a miveltse-
gel nem fér össze valakit pusztá vádra, fő-
képp a nyilvánosság terén, lealazó kifejezése-
ket illetni. Igen is, van joga a sajtónak ite-
letet mondani oly egyén fölött, kinek immo-
ralitása eldöntött dolg, de uraim! „au-
diatur et altera pars” elvét így arcuul csapni
nem szabad!

— **A mai és holnapi diszlövészet** Oláh
Józsi zenekara közreműködése mellett fog tar-
tatni. Az előzenekből itelve, a fölvőde terme,
különösen a holnapi napon, népes leend.

— **Tegnap temettek el** Kovács Lajos
főiskolai tanár kis leánykáját Margitot, ki f.
hó 10-én huyn el 4 éves korában. Béke a
kis ártalannal.

— **Eljegyzés.** Salzman Lajos helybeli ke-
reskedő f. hó 10-én váltott jegyet H. Bözör-
ményben Goldhammer Irma kisasszonnyal.

— **Nyilt számadás.** Az önkéntes tüzoltó
egylet által f. hó 5-én tartott tánczvigalom
alkalmával bevétel volt belépti jegyekből 258
frt, felülfizetésekkel 44 frt 50 kr. Összesen
302 frt 50 kr. összes kiadás 244 frt. 36 kr.
marad tiszta bevétel 58 frt 14 kr. Felülfizet-
tek: Kiss Sándor 4 frt, N. N. 4 frt, P. J. 3
frt, Márton László 2 frt, Klein Ignác 2 frt,
Szalay J. megyei állatorvos 2 frt. Bözör-
ményi Gábor 2 frt, Guszman Robert 2 frt, Stahl
Géza 2 frt, Kaszanyiczky Endre 2 frt, Vincze
Lajos 1 frt, Geiger Sámuel 1 frt, Buday Józ-
sef 1 frt, Debreczeni Erzsike 1 frt, Balogh

István 1 frt, Harangi Bálint 1 frt, Özv. Deutch
Jakabné 1 frt, Szabó Mihály 1 frt, Publig
Ernő 1 frt, Vársary Andras 1 frt, Püspöky La-
jos 1 frt, Besenyi Albert 1 frt, Mohl Albert
1 frt, Körner Adolf 1 frt, Szakál Gábor 1 frt,
Köbor Cornél 1 frt, Köbor Boldizsár 1 frt,
N. N. 1 frt, N. T. 1 frt. Konrad József
50 kr. összesen 44 frt 50 kr. kik is fogadják
kegyes adományukért az önk. tüzoltó egylet
névében hálás köszönetüket; köszönetet nyil-
vánítunk továbbá Horog Etelek k. a. nak, ki
egyletünket a tánczvigalom alkalmával ug a
n. é. női közönség, mint a működő tagok kö-
zött kiosztott igen csinos kis virágcsokrok-
kal ajándékozta meg, mely ajándéka által kel-
lemes meglepésben részesítette a táncz-
vigalomunk megjelent női közönséget. Deb-
reczen 1879. júli. 11. Szilágyi Samu biz. h. el-
nök. Bálint Géza biz. pénztárnok.

— **Nagyjujticsa** gyalogjáróját mindkét
oldalon javítják; sok helyett egészen újból kö-
vezik. Ideje volna már egy generalis javítást
eszközölni a nem érné be apró cseprő foltoz-
ásokkal, legalább egy örökös panasz forrásával
kevesebb lenne.

— **Elvetette a sulykot.** Egy asszony
azon panaszszal járult a kapitányi hivatalhoz,
hogy egy másik asszony öt megölési fenyege-
gette, sot nyakát rá is tette a kuszóber, nem
kevesebbet akarván, mint azt le v a g n i,
azonban ő erősebb lévén támadójának, eme-
nek csupán annyit sikerült, hogy egyik karját
ő s z e v e d a l t a. A corpus delictum be is
csatolta egy zsákba közt meg mékü megfeje-
személyében, mely hivatala lett volna a tragi-
cus tervet végrehajtani. Az illető hivatalnok
aztán megmutatván az óriási jagatásokat,
gönyördedések közt elé járult panaszló karját,
az n csak egy alig érvényelhető: az orvosi
látélet szerint is egy nap alatt begyógyulha-
tának jelzett — sérelmet talált. Különben az
ügyet illetékes helyére a kir. törvényszékhez
utaltatotta.

— **Csütörtököt mondott fufang.** Egy
helybeli cseled egy nap phenót akarván ma-
gának szerezni, cseledársza tanácsára azon
módhoz folyamodott, hogy falun lakó anyjával
megírta a kapitányi hivatalnak, hogy az il-
lós beteget s őt látni akarja. Azonban az ha-
lálto kapitány utána járva a dolognak, nagy-
mára jött a turpisságnak s a keredkedőt hü-
vőre tette, hol aztán — habár nem az őhajított
módon is — kipihenheti magát.

— **Nem predikál nemetül.** Ó-Kanizsán
fényes zsidó lakadalmot a napokban, melyre
a szegedi rabbit Löw Immanuel hitták meg az
esketési szertartás végzésére. Ott azonban
azt kívánták tőle, hogy az esketési beszédet
nemetül mondja. A derek magyar-zsidó pap
kijelentette, hogy nem predikál nemetül, in-
kább azonnal halaz utazik. — Ilyen rabbi kel-
lene izraelita polgártársainknak menné több.

— **A h. bösörményi ipartársultok és
iparos olvasó kör,** 1878 évi számadási kö-
vetkező eredménynyel zártak le: A 140 ta-
got számláló kovács, ács, molnár, asztalos,
kerékjártó, kőmives társulatnak, van 353 frt
50 kr. tőkepénze; évi bevétel 186 frt 72 kr.
kiadás 125 frt 24 kr. pénztár maradvány 61
frt 48 kr. Vasárnapi iskolába járó tanoncok
száma 20, az évi jövedelem 10 szalékta 18
frt 67 és 1/2 kr. A 126 tagot számláló csiz-
má, szabó, cipész, szűcs, szűrszabó és la-
mádos ipartársulatnak kamaotó tőkepénze
636 frt, évi bevétel 187 frt 72 kr. kiadás 131
frt 36 kr. pénztármaradvány 56 frt 33 kr.
Vasárnapi iskolába járó tanoncok száma 41,
évi jövedelem 10 szalékta 18 frt 77 és 1/2
kr. A 203 tagot számláló iparos olvasó-kör
bevétele 331 frt 81 kr. kiadás 266 frt 4 kr.
pénztármaradvány 65 frt 77 kr. Kiss Ferenc
társulati és iparos olvasó-kör jegyző.

— **A mohácsi csatában** elveszett II. La-
jos királynak szobrot akarunk emelni Bara-
nyában.

— **Szegény váci tanítók.** A váci pol-
gármester a pestmegyei közigazgatási bizottság
szigoruan utasította, hogy a hivatala alól
való felelősséget terhe alatt fressze ki a vá-
ci tanítók illetményét, melyeket ezek már

öt hónapja hiába követelnek. Ez utasításra a
polgármester Pestmegye közigazgatási bizottsá-
gának 18 irve terjedő replikát küldött, mely-
ből kiderült, hogy a város a felekezetre, a
felekezetre pedig a városra akarják tolni a
fizetés kötelezettségét; a tenitők tehát nem
járnak fizetéshez semmikép s a közben éhen
halhatnak.

— **A sáskák** Szathnarmegyeének egy ré-
szében óriási pusztításokat tesznek. Daczára
annak, hogy minden lehető intézkedés megté-
tetett, eddig mintegy 600 hold termő terület
van általuk megtámadva, illetőleg megsemmi-
sítve. Az irás katonai karhatalom segítségé-
vel egész községek lakosságainak kirendelése
mellett történik. Állandóan 3600 munkás fog-
lalozik az irással, mely célból több 100.000
őre menő fogó árkok húztak, hogy a szom-
szédhatároka az átvándorlást megakadályoz-
zák. Ez árkok pár perc alatt szinig teltek
meg sáskákkal, s ekkor a készen tartott szal-
ma reájok hintetve, meggyújtott; s így
semmisítetnek meg s irtnak folyton. A föld-
művelési miniszter által a szükséges pénzössze-
g már folyóvá tététt, s a szomszédos meg-
kegy fejeleme is felhívott ezen kártékony
tovarra.

— **Egy tekintélyes ügyvédet** Kleinrath
Gyulát Budapestben 50.000 frt elikkasztása
miatt elűzték.

— **Nagel Jakab** ma, július 12-én nyitja
meg csinosan berendezett s a kor igényeinek
megfelelő kávéházát Oláh Józsi kedvelt zene-
társulata közreműködése mellett.

Irodalom.

Dr. Zeizy Dániel „Vihar a gyermekkor
fölött” cz. munkájáról a „Gyógyászat” cz. or-
vosi közönyben elismerő bírálat jelenik meg,
melyet mint szakszerűt, jónak látjuk olvasó-
inkkal kivonatban megismertetni.

Először is elismerőleg szól a bírálat
szerző azon eljárása fölött, hogy a maga gon-
dolatjait egyeztetve leírni s hogy mint gyako-
ri orvos, az iróli tereit is mozogni kíván.
Zeizy meg volt győződve kezdetül fogva,
hogy hurutos croupus, diphterikus izzadá-
nyok édes testvérek, egy apától, anyától származ-
nak, bár az anatómus külön választja. Z.
meg a croupus és diphterikus izzadalmúkat
lényegére nevezi is Birch-Hirschfelddel tart,
ho y a kóroktani és kórleánytani tekintetben a
kettő között kifejezett különbség nincs, mint-
hogy e tekintetben a croupus és diphterikus
nyákhártya-betegségek közt a legbensőbb ösz-
szegedés áll fenn.

Bíráli egyetért azzal, a mit Z. bebizony-
sít, hogy különbséget kell tenni a kórt elő-
idéző okfó s a következmények közt, mert
többféle kór-ök előidézhet ugyanazon alakú
betegséget. Abban is egyetért bíráli Z.-vel,
hogy a régebbi orvosok által elkülönített croup
és diphterikus folyamatok egy és ugyanazon
forrásu, bár különböző fokú koros folyamatok.
Z. véleménye az, hogy a diphteria jár-
ványban a croupus esetek oly roppant meny-
nyiségben jönnek elő, hogy sajátkepek azok kép-
viselik az egész diphteria járványt. A croupus
esetek pusztítanak, a croupus izzadalmú me-
rothadása és a rothadásos croupus lob mérge-
je meg a vért s szolgáztatja a hatottak leg-
nyugabb részét, csak egy negyedrészre jó létre
a hatálóságnak vérmegterezés helyett fuladás
által. Z. tehát nem mint helyi baj, hanem
mint vértfertőzési betegség ellen fordul s ez
okból csak belső orvoslást tart jogosultnak és
ezt salicylával éri el, a torokbőlgötét és
lapissal roncsolást pedig teljesen szükségtelen-
neknek, sőt károsoknak tartja.

Bíráli elismeri, hogy lehet gyógyítani a
roncsoló toroklob esetet Z. módszerei szerint;
de azt véli, hogy a ki más eljárást követ, azt
sem lehet károhtozni. Ó maga is próbát tett
Z. eljárása nyomán, de salicylával nélkül.

Mint hogy pedig a diphteria ellenében
követendő eljárások nagyon is elágaznak, bí-
ráli azon óhaját fejezi ki, hogy e nagyfontos-
ságú kérdés a magyar orvosok gyűlésén
megvitátás végett kitűzessék.

Bírálatát e szavakkal fejezi be: „A jó
könyveknek tulajdonsága az, hogy sok irány-
ban világitván meg a tárgyat, alkalmat ad-
nak a gondolkodó észnek végtelen sok kérdés
felvetésére. Zeizy könyve ilyen hasznos ol-
vasmányok közé tartozik; még annak is él-
vezetese és tanulságos, a ki vele mindenben
nem ért egyet; — mert be kell vallani,
hogy a zenekek tisztázása sok bűrtárság-
gal és sok szerencsével dolgozott és a chaosba
világot lövte.”

Közgazdaság.

Az erdélyi gazdák f. é. évi október hó
2, 3, 4 és 5-ik napján tartandják Seps-Szent-
Györgyön tárlat és cselédjutalmazással ösz-
köntendő ötödik vándorgyűlést.

A vándorgyűlési tanácskozásokban és ki-
kötésekben részt venni szándékozóknak sept.
1-étől kezdve a kiküldött intéző bizottság pénz-
tárnokától (Bogdan Andras, Seps-Szentgyörgy)
ket forintos tagsági igazolványt kell váltaniuk.
Ez igazolvány mellett árkedvezményt utaz-
hatnak, a tárlatot díjtalanul látogathatják s a
városi polgárkó ajánlata folytán szállással lát-
tatnak el.

A kiállításra szánt állatoknak okt. 2-ig,
a termény-, gép- és házi ipar kiállításra szánt
tárgyaknak sept. 30-ig helyt kell lenniük.

A vándorgyűlés tervezete:
Első nap csütörtök október 2-ika 1879.
Délután 2 órakor az állatkiállítást bíráli bi-
zottság működése. Este 6 órakor: előterke-
zet, azután ismerkedési estély. Második nap,
péntek okt. 3-ika 1879. 1. Reggel 9 órakor
a vándorgyűlés megnyitása és bizottságok vá-
lasztása. 2. Az erdélyi gazdasági egylet által
küzöltöthém tárgyalása. 3. Déli 12 órakor
a kiállítás ünnepélyes megnyitása és 4. Az
állatkiállítási jutalmak kihirdetése és kiosztása.
Harmadik nap, szombat okt. 4-ike 1879. 1. A
termény- és gép, valamint a házi ipar kiállít-
mányait bíráli bizottságok működése, miáltal
a kiállítás a nagy közönség részére zárva mar-
ad. 2. A birtokok és községek meglátogatására
kiküldött bizottságok kirándulási. Negyedik
nap vasárnap október 5-ike 1879. 1. Reggel
9 órakor: tanácskozási ülés. 2. Déli 1 óra-
kor: jutalom kiosztás. — Hétfőn, októ-
ber 6-án a tarlat javára visszamaradt tárgyak-
nak kiorsósítása.

Az állattárlat 2. a terménytárlat 6-oz-
tálya van osztva.

Erem- vagy pénz-díjat kizárólag tenyész-
tő, termelő vagy készítő nyerhet, még pedig
csak abszolút becseselt bíró kiállításnyal.

Mindenemű szállítási költség a kiállítót
terheli, azonban minden oly tárgyat, ide érteve
az eszközöket és gépeket is, mely az intéző
bizottsághoz címzve beküldetik, a földvári
indóháztól a kiállítás helyiségebe és az indó-
házhoz vissza, az intéző bizottság díjtalanul
szállítatja.

Belepti díj az állattárlatba 10 kr, a ter-
mény-, gép- és házi ipar tárlatba 10 kr, egy
sorsjegy ára 20 kr. o. e.

Felölts szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Cseplésre kiadó

folyó hó 28-ikától egy
(8 ló erejű) Garrett-féle cseplőgép
(szalmafűtő). Feltételek iránt értekezhet-
ni nagy csapó-utca 328-ik sz. a. Em-
ber István ügyvédnél. (229) 1—3

Árverési hirdetés.

Az iparegyesületi takarékszöveté-
zet” pénztáránál Debreczenben kézi zálog-
leltet: 15, 52, 120, 171, 242, 278, 473, 493,
499, 500, 503, 514, 551, 570, szám alatti ér-
tékpapok, ékszerok, arany és ezüstművek,
a folyó évi július hó 14-ik napján d. u. 3 óra-
kor s következő órában s folytatólag a csapó-
utcai Kápolnási-házban levő intézeti hely-
iségben tartandó nyilvános árverési útján,
készpenz fizetés mellett eladatni fognak.
(201) 3—3 **Az igazgatóság.**

ROCHLITZ és BEKE
DEBRECZENBEN
Bazár és piacz-utca szegletén.

Ajánljuk a n. é. közönségnek újonnan felszerelt:
Női pipere raktárunkat,
különösen pedig figyelmeztetjük a t. hölgy közönséget, hogy ez idény-
re próbául:
Női ruha kelméket és cretonnokat
vezettünk be, reményelve, hogy jó illéssel tett választásunk által a n.
é. közönség becses pártfogását ez új cikkekben is, kiérdemeljük.
Továbbá tartunk nagyválasztékban:
Női és gyermek díszített kalapokat 1.50-tól 20—kr.
Napernyőket 1.10 " 15— " "
Női nyakkendőket75 " 5— " "
Külföldi vállfűzőket (valódi halcsonttal) 2.— " 7.50 krig.
mindenféle dísz szalagokat, belés cikket és több e szakmába vágó
rövid árukat.

Egyszersmind felhívjuk a t. férfi közönség becses figyelmét:
Kitünő minőségű és szabásu fehér és szines ingeinkre 1.70-től feljebb.
négyzeres gallér és közelökre, nyakkendő és több e szakmába vágó
férfi cikkekke.

Különösen pedig figyelmükbe ajánljuk: **kitünő és czélszerű**
Férfi és fiu nyári szalma kalapjainkat
kitünő olcsó árban s pedig darabja a **férfi kalapnak 85 kr a fiu kalap-
nak 75 kr.**
A n. é. közönség becses pártfogásáért eszedzve
maradtunk teljes tisztelettel
ROCHLITZ és BEKE.

Üzlet áthelyezés.
Tisztelettel van szivesem a nagyérdemű közönséget értesíteni, misze-
rint cipész üzletemet f. é. július hó 1-től kezdve cseplő-utczáról a batványi-
utczára 2566. sz. saját házamba vettem át, a hol is ugymint eddig
a legjobb minőségű férfi, női és gyermek lábbelikkel,
a lehető legmérsékeltébb árak mellett a nagyérdemű közönség szol-
gálatára állók.
Milyen est tudomásra jutani szivesem van, megköszönve előbbi ke-
gyes pártfogásáért, továbbra is kérem a n. é. közönség szives bizalmát, mint klet-
emelhő eszentul is, lefőbb törekvésem lenni.
Debreczen, 1879. június 30.
Tisztelettel
Stiber János.
(228) 1—3

A legfinomabb minőségű cuba-kávét
kilógramonként 1 frt 85 kr-ával, ugyszintén
mindenféle kávéfajokat
a legolcsóbban legalább 4 kilógramm súlyu
megrendeléséknél, postán utánvét mellett ber-
meutve és vámoiva szállítom. Megrendelések-
nél a pontos címet kérem tudatni.
Maiti R. Triestben.
1—10 (227)

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy
a cseplőutczai gőzmalom raktárához tartozott szeglet helyiségben egy
csinos — a mai igényeknek megfelelő
Kávéházat
rendeztem, be melyet f. hó 12-én Oláh Józsi kedvelt zene-társulata köz-
reműködésével ünnepélyesen megnyitok. A midőn erről a n. é. közön-
séget értesítem egyszersmind kérem, nagybani pártfogásukat,
tisztelettel
NAGL JAKAB.
(224) 2—2

Hirdetés.
A debreczeni takarékpénztár részéről, zennel közlirre tétetik,
hogy a nevezett pénztárnál kézi zálog lekött 95.9199, 107.9409,
172.10.799, 240.11923, 255.12137, 292.12545, 337.12939, 393.13448,
431.13792, 501.14223, 541.14447, 557.14516, 618.14789, 660.15034, 719,
738, 739, 749, 1165, 1173, 1328, 1330, 1376, 1533, 1668, 1911, 2223,
2268, 2299, 2309, 2329, 2393, számok alatti zálogtárgyak, 1879. évi jú-
lius hó 28-án s folytatólagos napján a pénztár városháza alatti helyiség-
ben, mindenkor délután 3 órakor nyilvános árverésen elfognak adatni.
Annál fogva az illető zálogtárgyak tulajdonosai felhivatnak, hogy ha
zálogjukat az eladástól megkímélni kívánják a kitett árverési határ-
napig igyekezzenek kötelezettségüket beváltani, egyuttal figyelmeztet-
nek arra is, hogy ha az eladási árból a zálogot terhelő kamat és tőke-
tartozás ki nem telik, a hiány per útján fog behatvani.
Az igazgatóság.